

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник структурного підрозділу
_____ Негода Юлія
Володимирівна
" ____ " _____ 2026 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри
публічного управління, менеджменту
інноваційної діяльності та дорадництва
Протокол № ____ від " ____ " _____ 2026 р.
Завідувач кафедри
_____ Витвицька Ольга
Данилівна

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП «Публічне управління та адміністрування»
_____ Жемойда Олександр Віталійович

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНА СПІВПРАЦЯ

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність D4 Публічне управління та адміністрування

Освітня програма Публічне управління та адміністрування

ННІ неперервної освіти

Розробник: Замідра Сергій Володимирович, доктор філософії з публічного управління, старший викладач кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва ННІ неперервної освіти НУБІП України

Київ - 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Дисципліна "Європейська інтеграція та євроатлантична співпраця" є обов'язковою компонентою ОПП «Публічне управління та адміністрування» та формує в магістрантів системне розуміння інституційних, правових, політичних і прикладних механізмів інтеграції України до Європейського Союзу та розвитку євроатлантичної співпраці у сфері безпеки, оборони, стійкості та багаторівневого врядування. Зміст дисципліни орієнтований на підготовку майбутніх публічних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування до роботи з *acquis communautaire*, документами ЄС, інструментами фінансування, стандартами НАТО, механізмами стійкості громад і практиками відновлення України. Курс поєднує теоретичний блок із розгорнутою прикладною складовою: аналізом документів ЄС і НАТО, роботою з EUR-Lex, опрацюванням Country Reports та документів Європейської Комісії, підготовкою місцевих політик, грантових заявок і переговорних позицій.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь

Освітній ступінь	Другого (магістерського) ОП
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D4 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Факультет/ННІ	ННІ неперервної освіти

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти (повний термін навчання)

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	15 год.	6 год.
Лабораторні роботи	-	-
Практичні, семінарські заняття	30 год.	12 год.
Самостійна робота	105 год.	132 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3 год.	-
Форма контролю	Екзамен	Екзамен

Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Мета дисципліни полягає у формуванні в здобувачів здатності професійно застосовувати європейські та євроатлантичні підходи, інструменти, норми і практики у сфері публічного управління, місцевого самоврядування, регіонального розвитку, відновлення, безпеки та стійкості громад в умовах переговорного процесу щодо вступу України до ЄС і розвитку відносин Україна – НАТО. Основні завдання дисципліни - сформувати цілісне уявлення про етапи, інституції, право та політики ЄС, логіку розширення ЄС у 2024–2029 роках і місце України в цьому процесі. - навчити аналізувати переговорний процес щодо вступу України до ЄС, кластери переговорів, механізми скринінгу законодавства, оцінювати стан адаптації національного законодавства до *acquis communautaire* та наслідки для секторальних політик держави і громад. - сформувати прикладні навички роботи з фінансовими інструментами ЄС, зокрема Ukraine Facility, Ukraine Plan, механізмами реформ, політикою згуртованості, CAP, програмами Digital Europe, CEF, Horizon Europe, Erasmus+, Interreg та інструментами міжмуніципального і транскордонного співробітництва. - розвинути компетентності з аналізу ролі органів місцевого самоврядування, багаторівневого врядування, Європейського комітету регіонів, CORLEAP, Європейської хартії місцевого самоврядування та практик територіального розвитку в країнах Центральної та Східної Європи. - сформувати знання про історію, структуру, стандарти і механізми ухвалення рішень у НАТО, зміст Стратегічної концепції НАТО 2022, політику відкритих дверей, цивільний демократичний контроль, сумісність та стійкість у безпековому секторі. - навчити застосовувати європейські та підходи НАТО до стратегічних комунікацій,

протидії дезінформації, забезпечення стійкості громад і повоєнного відновлення України.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Європейська інтеграція та євроатлантична співпраця» (за їх наявності)

Набуття компетентностей

ЗК3 — Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК5 — Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК7 — Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК2 — Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК4 — Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК7 — Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК10 — Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Програмні результати навчання

ПРН1 — Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

ПРН2 — Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

ПРН3 — Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.

ПРН11 — Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Модуль 1. Європейська інтеграція України												
Тема 1. Теорія та практика європейської інтеграції. Стратегія розширення ЄС 2024-2029	2	-	-	2	10	14	1	-	-	1	16	18
Тема 2. Інституції ЄС, право ЄС, <i>acquis communautaire</i> , EUR-Lex	2	-	-	4	9	15	1	-	-	1	16	18
Тема 3. Переговорний процес вступу України до ЄС: кластери, скринінг, переговорні позиції	2	-	-	4	10	16	1	-	-	1	16	18
Тема 4. <i>Ukraine Facility</i> , <i>Ukraine Plan</i> , Порядок денний реформ в Україні	2	-	-	2	10	14	-	-	-	2	14	16
Тема 5. Політика згуртованості, CAP, розвиток сільських територій, LEADER/CLLD	2	-	-	4	12	18	1	-	-	2	16	19
Тема 6. Секторальні політики ЄС, зелений і цифровий перехід, багаторівневе врядування	2	-	-	4	14	20	-	-	-	1	14	15
Разом за модулем 1	12	0	0	20	65	97	4	0	0	8	92	104
Модуль 2. Євроатлантична співпраця та безпекова інтеграція												
Тема 1. Стандарти НАТО, взаємосумісність (<i>interoperability</i>), демократичний контроль.	1	-	-	4	15	20	1	-	-	1	14	16
Тема 2. Україна – НАТО станом на 2027 рік.	1	-	-	2	14	17	-	-	-	1	12	13
Тема 3. Повоєнне відновлення у контексті ЄС і НАТО	1	-	-	4	11	16	1	-	-	2	14	17
Разом за модулем 2	3	0	0	10	40	53	2	0	0	4	40	46
Курсовий проект (робота)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	15	0	0	30	105	150	6	0	0	12	132	150

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теорія та практика європейської інтеграції. Стратегія розширення ЄС 2024-2029	2
2	Тема 2. Інституції ЄС, право ЄС, <i>acquis communautaire</i> , EUR-Lex	2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
3	Тема 3. Переговорний процес вступу України до ЄС: кластери, скринінг, переговорні позиції	2
4	Тема 4. Ukraine Facility, Ukraine Plan, Порядок денний реформ в Україні	2
5	Тема 5. Політика згуртованості, CAP, розвиток сільських територій, LEADER/CLLD	2
6	Тема 6. Секторальні політики ЄС, зелений і цифровий перехід, багаторівневе врядування	2
7	Тема 7. Стандарти НАТО, взаємосумісність (interoperability), демократичний контроль.	1
8	Тема 8. Україна – НАТО станом на 2027 рік.	1
9	Тема 9. Повоєнне відновлення у контексті ЄС і НАТО	1
Всього годин		15

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теорія та практика європейської інтеграції. Стратегія розширення ЄС 2024–2029	2
2	Інституції ЄС, право ЄС, <i>acquis communautaire</i> , EUR-Lex	4
3	Переговорний процес вступу України до ЄС. Кластери. Скринінг	4
4	Ukraine Facility, Ukraine Plan, Порядок денний реформ	2
5	Політика згуртованості, CAP, сільські території, LEADER/CLLD	4
6	Секторальні політики ЄС і місцевий розвиток	4
7	НАТО: еволюція, Стратегічна концепція 2022, структура	2
8	Стандарти НАТО, взаємосумісність (interoperability), демократичний контроль	2
9	Допомога НАТО Україні. Вашингтон 2024. Гаага 2025	1
10	Україна – НАТО станом на червень 2026 року	1
11	Стійкість громад, стратегічні комунікації, протидія дезінформації	2
12	Повоєнне відновлення у контексті ЄС і НАТО	2
Всього годин		30

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теорія та практика європейської інтеграції. Стратегія розширення ЄС 2024–2029	10
2	Інституції ЄС, право ЄС, <i>acquis communautaire</i> , EUR-Lex	9
3	Переговорний процес вступу України до ЄС. Кластери. Скринінг	10
4	Ukraine Facility, Ukraine Plan, Порядок денний реформ	10
5	Політика згуртованості, CAP, сільські території, LEADER/CLLD	12
6	Секторальні політики ЄС і місцевий розвиток	14
7	НАТО: еволюція, Стратегічна концепція 2022, структура	7
8	Стандарти НАТО, взаємосумісність (<i>interoperability</i>), демократичний контроль	8
9	Допомога НАТО Україні. Вашингтон 2024. Гаага 2025	8
10	Україна – НАТО станом на червень 2026 року	6
11	Стійкість громад, стратегічні комунікації, протидія дезінформації	6
12	Повоєнне відновлення у контексті ЄС і НАТО	5
Всього годин		105

Методи навчання

Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- Усне опитування для перевірки теоретичних знань та розуміння основних понять і процесів
- Тестування для оцінки рівня засвоєння ключових термінів, інституційних структур та правових механізмів
- Аналіз кейс-стаді для визначення здатності застосовувати знання в практичних ситуаціях
- Поточне оцінювання через виконання індивідуальних та групових завдань, презентацій і обговорень
- Письмові роботи або есе для оцінки аналітичних навичок та здатності формулювати власну позицію щодо актуальних питань інтеграції та співпраці
- Модульний контроль для оцінки прогресу у вивченні окремих модулів курсу
- Підсумковий іспит або захист проекту для комплексної оцінки здобутих знань та навичок

Методи навчання:

- Лекційні заняття з інтерактивними елементами для подання теоретичних основ та сучасних підходів
- Дискусії та дебати для розвитку критичного мислення та аналізу політичних та правових процесів
- Аналіз документів та робота з EUR-Lex, інструментами фінансування та політиками ЄС і НАТО для формування практичних навичок
- Групові проєкти та презентації для розвитку командної роботи та навичок комунікації
- Кейс-стаді для застосування теоретичних знань до реальних сценаріїв та ситуацій
- Моделювання переговорів та симуляційні ігри для практичного засвоєння процесів переговорів та ухвалення рішень
- Самостійна робота з аналізу документів та підготовки аналітичних звітів для розвитку дослідницьких навичок та самостійності в навчанні

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 1. Європейська інтеграція України		
Практична робота. Вивчення основних інституційних структур ЄС та правових основ його функціонування	ПРН 1, ПРН 11.1. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень. ПРН 11. Знати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням цілей, законодавства, ресурсів та наслідків у контексті європейської інтеграції. Вивчати історію, структури, інституції ЄС, право ЄС, процедури переговорів, політику згуртованості, секториальні політики та механізми інтеграції, що сприяють формуванню компетентності у сфері європейської інтеграції та публічного управління.	20
Практична робота. Теорія та практика європейської інтеграції. Стратегія розширення ЄС 2024–2029		10

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Практична робота. Інституції ЄС, право ЄС, acquis communautaire, EUR-Lex		20
Практична робота. Переговорний процес вступу України до ЄС. Кластери. Скринінг		15
Практична робота. Ukraine Facility, Ukraine Plan, Порядок денний реформ		15
Практична робота. Політика згуртованості, CAP, сільські території, LEADER/CLLD		10
Практична робота. Секторальні політики ЄС і місцевий розвиток		10
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Євроатлантична співпраця та безпекова інтеграція		
Самостійна робота. НАТО: еволюція, Стратегічна концепція 2022, структура	ПРН 1, ПРН 11.1. Знати теоретичні та прикладні засади співпраці з НАТО та безпекової інтеграції, розуміти структури, стандарти, процеси допомоги та відновлення у контексті євроатлантичної безпеки. Вивчати еволюцію НАТО, стратегії, стандарти, взаємосумісність, допомогу Україні, стан відносин станом на 2026 рік, питання стійкості та протидії дезінформації для формування компетентності у сфері євроатлантичної співпраці.	15
Практична робота. Стандарти НАТО, взаємосумісність, демократичний контроль		15
Самостійна робота. Допомога НАТО Україні. Вашингтон 2024. Гаага 2025		15
Самостійна робота. Україна – НАТО станом на червень 2026 року		15

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Практична робота. Стійкість громад, стратегічні комунікації, проти дія дезінформації		20
Практична робота. Повоєнне відновлення у контексті ЄС і НАТО		20
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота (разом за семестр)		70
Підсумковий екзамен		30
Разом за курс		100

Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Лабораторні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни. Перескладання модульних робіт допускається за наявності поважних причин у визначені кафедрою строки.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування, використання сторонніх матеріалів і несанкціонованих пристроїв під час виконання контрольних робіт, заліку або екзамену заборонено.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. Пропуски відпрацьовуються згідно з індивідуальним графіком та правилами кафедри.

Навчально-методичне забезпечення

-електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - в розробці);

Рекомендовані джерела інформації

1. Крисаченко В. С., Богданович Г. О., Бузаров А. І., Додонов Р. О., Сорочук Л. В. Євроінтеграція України : монографія. Київ : НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка, 2025. 216 с. ISBN 978-617-8073-00-9. URL: https://ndiu.knu.ua/images/elektr_bibl/2025/Ukraine_eurointegration-2025.pdf
2. Матюшенко І. Ю. та ін. Специфіка європейської економічної інтеграції України в умовах асоціації з ЄС та розвитку нової промислової революції : монографія. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2023. 408 с. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/items/725b5ee2-430c-4014-88e2-fc3d2d227d4c>
3. Василіченко та ін. Стратегічні аспекти євроінтеграційного розвитку: інклюзивний та смарт підходи, зелена трансформація : колективна монографія. Полтава : НУ «Полтавська політехніка», 2024. URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PolNTU/14687/1>
4. Гармонізація українського законодавства з *acquis communautaire*: виклики та перспективи : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2023. URL: <https://jurkniga.ua/contents/garmonizatsiya-ukrainskogo-zakonodavstva-z-acquis-communautaire-vikliki-ta-perspektivi.pdf>
5. Ключев О., Депутат Д. Євроінтеграція України: нові інструменти і стимули для забезпечення прав і можливостей внутрішньо переміщених осіб та жителів тимчасово окупованих територій України : аналітична доповідь / ред. Свиридова Д., Луньова А. Київ : Центр прав людини ZMINA, 2025. 52 с. URL: https://zmina.ua/wp-content/uploads/sites/2/2025/12/yevrointegraciya-ukrayiny_web_ua.pdf
6. Зміст та обсяг *acquis communautaire*. Наукові праці НЮУ імені Ярослава Мудрого. Харків. URL: <https://dspace.nlu.edu.ua/bitstreams/e31cf78c-d968-40cd-959d-316247244e47/download>
7. *Acquis communautaire* Європейського Союзу. Вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2023. № 12. С. 117–121. URL: http://lsej.org.ua/12_2023/117.pdf
8. Адаптація українського законодавства до *acquis* ЄС у сфері боротьби з корупцією. Вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2023. № 12. С. 119–122. URL: http://www.lsej.org.ua/12_2023/119.pdf
9. Rastorhuieva N. Key stages of adapting the *acquis communautaire* to Ukraine's legal system: a historical overview. ScienceRise: Juridical Science. 2024. № 2. URL: http://jnas.nbu.gov.ua/j-pdf/srjusc_2024_2_4.pdf
0. Ivanov Yu., Karpova V., Revenko O. European support Ukraine facility: problems and challenges. Selected Papers of VI International Conference on European Dimensions of Sustainable Development, May 15–17, 2024. Kyiv : NUFT, 2024. P. 474–483. URL: <https://repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/34848>

1. EU Common Agricultural Policy as a Model of Sustainable Agricultural Development: Opportunities for Ukraine. *Modern Science: Problems and Challenges*. 2025. URL: <https://mspc.mk.ua/index.php/journal/article/view/572>
2. Аналіз елементів CAP та інструментів сталого розвитку для українського аграрного сектору. Журнал «Економіка та агробізнес». 2025. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/564>
3. Geopolitical Aspects of the EU Enlargement Process: Macedonian and Ukrainian Case. *European Scientific Journal*. 2025. Vol. 21. URL: <https://eujournal.org/index.php/esj/article/view/20211>
4. From transformation to demarcation: explaining the EU's enlargement policy after 2022. *Journal of European Public Policy*. 2025. DOI: 10.1080/13501763.2025.2498033. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/10.1080/13501763.2025.2498033>
5. NATO and Ukraine — Successes and Complexities on the Path to Interoperability. C2COE, 2024. URL: <https://c2coe.org/download/nato-and-ukraine-successes-and-complexities-on-the-path-to-interoperability/>
6. Breaking the rural underdevelopment trap? Eastern Enlargement, agricultural policy and lessons for Ukraine. Freie Universität Berlin. URL: <https://refubium.fu-berlin.de/bitstream/handle/fub188/49221>
7. European Commission. Ukraine Report 2025 (2025 Enlargement Package). Brussels, 2025. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/17115494-8122-4d10-8a06-2cf275eecd7_en?filename=ukraine-report-2025.pdf
8. European Commission. Progress, Tensions, and EU Accession Dynamics. Bingham Centre for the Rule of the Law, 2025. URL: https://binghamcentre.biicl.org/documents/2254_blog_ec_report_2024-2025.pdf
9. European Commission. Work programme of the Ukraine Facility Pillar I for 2024–2027. Brussels, 2024. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/5d1204b2-baf0-44fd-b3c7-b9295d3552e0_en
10. European Commission. Annual Report of the Ukraine Facility 2024. Brussels, 2025. URL: <https://enlargement.ec.europa.eu/news/eu-annual-report-shows-ukraine-facility-delivering-fast-results-and-boosting-accession-pat>
1. EDF. 2025 Ukraine Facility Assessment. Brussels : European Disability Forum, 2025. URL: https://www.edf-feph.org/content/uploads/2025/05/Facility-Report_Ukraine_February-2025.doc
2. DORADA. Запровадження підходу LEADER/CLLD в Україні : посібник. 2025. URL: <https://www.dorada.org.ua/post/zaprovadzhennya-pidhodu-leader-clld-v-ukrayini>